OECD HÍREK

2026. november 9.

OECD kiadvány: Ownership and Governance of State-owned Enterprises 2026

Az OECD 2018 óta, kétévente rendszeresen megjelenő kiadványa a világ 58 országában és joghatóságában működő állami tulajdonú vállalatok tulajdonviszonyának és irányításának trendjeit mutatja be, kiegészítésként szolgálva az OECD állami tulajdonú vállalatok vállalatirányításáról szóló iránymutatásokhoz. A kiadvány elsősorban az e célból összeállított, több, mint 70 kérdést tartalmazó felmérés eredményeire épít. Az állami tulajdonú vállalatok globális helyzetének áttekintés után a kiadvány fejezetei a következőket vizsgálják: professzionális és aktív állami tulajdonlás; egyenlő versenyfeltételek biztosítása; közzététel, átláthatóság és elszámoltathatóság; állami vállalatok igazgatótanácsainak összetétele és felelősségi köre; valamint fenntarthatóság és állami tulajdonlás. A kiadványban szerepel továbbá egy tematikus fejezet a korrupció elleni küzdelemről és az integritásról.

A kiadvány egyik fő megállapítása, hogy az állami tulajdonú vállalatok egyre jelentősebb szerepet töltenek be a világgazdaságban; a nagy-, nem pénzügyi állami vállalatok vagyona az elmúlt évtizedben reálértéken közel a kétszeresére nőtt. Az országok ugyan sok tekintetben „professzionalizálják" a tulajdonlást, a szorosabb koordináció, továbbfejlesztett felügyelet és nagyobb átláthatóság révén, de a széttöredezett tulajdonosi keretrendszerek és az elmosódott intézményi határok gyakran mégis gyengítik az elszámoltathatóságot. Bár az állami tulajdonú vállalkozásokkal szemben egyre inkább elvárás, hogy piaci feltételek mellett versenyezzenek, a jogi mentességek és a közszolgáltatási ellentételezési mechanizmusok sokszor aláássák az egyenlő versenyfeltételeket, tőkeinjekciók és egyéb, továbbra is gyakori állami támogatások által.

Pozitív tendencia ugyanakkor, hogy az állami tulajdonú vállalatok beszámolási és ellenőrzési keretrendszerei egyre inkább igazodnak a nemzetközi standardokhoz – különösen a nagyobb és a tőzsdén jegyzett állami vállalatok esetében –, ugyanakkor az irányítási és ellenőrzési mechanizmusok átláthatósága terén továbbra is hiányosságok tapasztalhatók. Hasonló kettős tendenciaként írja le a kiadvány azt is, hogy míg az igazgatótanácsok hatékonyságának jelentősége nőtt, az állami tulajdonú vállalatok igazgatótanácsainak hatásköre és függetlensége országonként továbbra is egyenetlen. Az integritással kapcsolatban az a kép rajzolódik ki, hogy bár az állami tulajdonú vállalatok esetében léteznek korrupcióellenes és integritást biztosító védőmechanizmusok, jóval többet kellene tenni ezek nyomon követésének és végrehajtásának megerősítése érdekében.

További információk elérhetősége:
https://www.oecd.org/en/publications/ownership-and-governance-of-state-owned-enterprises-2026_b72bf04c-en.html

OECD kiadvány: Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2026

Az OECD által készített, Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2026 című kiadvány szerint rekordszintre emelkedtek a mezőgazdasági támogatások világszerte, amelynek mértéke a világ 56 vizsgált országában 2025-ben meghaladta a 950 milliárd dollárt, ami 121 milliárd dollárral, közel 15 százalékkal több a 2023-as értéknél. Az OECD jelentés rávilágít arra, hogy nem elsősorban az a kérdés, hogy elegendő pénzt költenek-e az országok a mezőgazdaságra, hanem az, hogy mire fordítják a rendelkezésre álló forrásokat. És itt mutatkozik meg a Szervezet elemzői szerint a fő probléma, hogy a kormányok továbbra is inkább a válságok következményeinek kezelésére - természeti katasztrófák, energiapiaci zavarok, kereskedelmi konfliktusok, geopolitikai feszültségek hatásai - költenek, a mezőgazdasági támogatások jelentős része továbbra is rövid távú beavatkozásokat finanszíroz, szemben a következő krízisek megelőzésére, és ezzel a gazdaságok hosszú távú ellenálló képességének erősítése háttérbe szorul. Az OECD arra figyelmeztet, hogy a válságkezelésre épülő agrárpolitika egyre költségesebbé válhat, miközben nem feltétlenül csökkenti a következő válságokból eredő veszteségeket.

A Szervezet jelentése szerint komoly probléma az is, hogy a kutatásra, az innovációra és az infrastruktúrára arányaiban egyre kevesebb forrás jut a növekvő támogatásokból. A mezőgazdasági tudás- és innovációs rendszerekre fordított állami kiadások ma már a szektor termelési értékének mindössze mintegy 0,5 százalékát teszik ki, hozzávetőleg felét az ezredforduló körüli aránynak. A támogatási rendszerek csaknem fele ráadásul továbbra is olyan eszközökre épül, amelyek torzíthatják a piaci versenyt és a nemzetközi kereskedelmet Az OECD értékelése alapján a támogatáspolitika fókuszát a hosszú távú versenyképességet javító beruházások felé kellene elmozdítani, e mellett kiemeli a tanulmány, hogy a gazdálkodók jövedelmének védelme ugyan fontos agrárpolitikai cél, ám a támogatások kialakításakor azt is vizsgálni kell, milyen hatást gyakorolnak a fogyasztói árakra és a piac működésére.

A jelentés külön fejezetben vizsgálja az Európai Unió agrárpolitikáját, amelynek agrártámogatási rendszere az elmúlt évtizedekben jelentősen átalakult. A piaci ártámogatások aránya a termelők támogatásán belül mérséklődött, míg a közvetlen kifizetések és az egyéb költségvetési támogatások szerepe ezzel párhuzamosan megerősödött. Ugyanakkor az OECD szerint a térségben szintén probléma, hogy az infrastruktúrára, a kutatásra és az innovációra fordított források nem növekednek kellő ütemben. A jelentés Magyarországgal külön is foglalkozik az Európai Uniót vizsgáló fejezetben, és megállapítja, hogy a magyar KAP stratégiai terv 2025-ös módosításai többek között a vízmegtartás, az öntözési beruházások, a szaktanácsadás és a szakképzési infrastruktúra fejlesztését célozták. A hazai mezőgazdaság szempontjából ezek különösen fontos változások, hiszen az ismétlődő aszályok és a szélsőséges időjárás egyre nagyobb kockázatot jelentenek a szántóföldi növénytermesztés számára. Az OECD több más pont emellett ismerteti a magyar agrárhitelezés kedvezményes konstrukcióit is, köztük a Magyar Fejlesztési Bank 2025 novembere és 2026 decembere között elérhető kamattámogatott hitelprogramját.

További információk elérhetősége:
https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2026/10/government-support-to-agriculture-grew-by-15-per-cent-in-the-last-two-years-and-much-of-it-is-distortive-says-oecd.html

https://www.oecd.org/en/publications/agricultural-policy-monitoring-and-evaluation-2026_2c7f3be1-en.html

OECD kiadvány: The Value of School Principals in TALIS 2024

Az OECD Tanítási és Tanulási Nemzetközi Felmérése (Teaching and Learning International Survey, TALIS) 2008 óta nyújt lehetőséget a pedagógusoknak és az iskolaigazgatóknak arra, hogy betekintést nyújtsanak az iskolák mindennapjaiba. A Szervezet által készített, „The Value of School Principals in TALIS 2024" című kiadvány azt vizsgálja, hogy a pedagógusok milyen típusú iskolaigazgatókat értékelnek leginkább, az igazgatók jellemzően milyen feladatokköröket látnak el és milyen felelősséget viselnek, hogyan támogathatja őket leghatékonyabban a szakpolitika. 2024-ben 55 oktatási rendszerből 280 000 pedagógus osztotta meg a véleményét 17 000 iskolaigazgató vezetési gyakorlatáról. Maguk az igazgatók pedig saját szakmai tevékenységükről, munkakörülményeikről, szakmai fejlődési lehetőségeikről, valamint az iskolaszervezésről számoltak be.

A kiadvány többek között azt állapítja meg, hogy 2018 és 2024 között számos oktatási rendszerben csökkent azon iskolaigazgatók aránya, akik tárgyi erőforráshiányról számoltak be, miközben a javadalmazással való elégedettség nőtt. Ugyanakkor a túlzott adminisztratív teher továbbra is az igazgatók által leggyakrabban említett stresszforrás. Az igazgatói megítélést tekintve a fiatalabb igazgatókat nagyobb valószínűséggel tekintik olyan vezetőknek, akik hatékonyan irányítják a pedagógiai munkát és építenek ki kapcsolatokat; ugyanakkor a városi és a nagyobb, vidéki iskolákban az igazgatók jellemzően idősebbek. Emellett a tanárok által nagyra becsült igazgatók gyakrabban veszik figyelembe az iskolai és osztálytermi eredményeket a pedagógusok hivatalos értékelése során.

Tekintettel arra, hogy Magyarország is részt vett a TALIS-ban, a magyar eredmények kapcsán megállapítást nyert, hogy a 2018-2024 közöti időszakban az iskolaigazgatók átlag-életkora néhány évvel tovább nőtt, valamint egyre nagyobb mértékű a női igazgatók aránya. Míg a vizsgált országokban az iskolaigazgatók 61%-a számol be arról, hogy munkája során „eléggé" vagy „nagyon" gyakran tapasztal stresszt, ez Magyarország esetében 80% feletti értéket mutat. A vizsgált országokban mindenhol, de Magyarországon átlagon felül megfigyelhető, hogy a női intézményvezetők jellemzően gyakrabban adnak visszajelzést a nekik dolgozó tanároknak, mint férfi társaik.

További információk elérhetősége:
https://www.oecd.org/en/publications/the-value-of-school-principals-in-talis-2024_a2cdb777-en.html

OECD statisztika: Fogyasztói árindex

Az OECD térségre vonatkozó éves infláció (CPI) mértéke 4,5%-ra nőtt 2026 szeptemberében - szemben az augusztusi 4,3%-kal. Éves alapon a legnagyobb mértékű, térségi fogyasztói árindex növekedés a vizsgált időszakban, Törökországban következett be (+29,7%), amelyet Litvánia (+6,7%) követ. Hazánk esetében a CPI-növekedés 1,5%-ot tett ki éves alapon, 2026 szeptemberében az OECD adatai alapján. Az Európai Unió országaira vonatkozó éves harmonizált fogyasztói árindex (HICP) változás +3,8%-ot tett ki a vizsgált szeptemberi időszakban.

Az energiaárakban 17,4%-os növekedést mértek (3,8 százalékponttal magasabb az augusztusi értéknél), míg az élelmiszerárak esetében 0,2%-os csökkenés következett be (szemben az augusztusi 2,8%-kal) az OECD országaiban az egy évvel korábbi, szeptemberi adatokhoz képest.

Hazánkban, éves viszonylatban az infláció mértéke -4,6% volt az élelmiszerárak, míg 2,5% az energiaárak esetében, 2026 szeptemberében az OECD adatai alapján.

További információk elérhetősége:
https://www.oecd.org/en/data/insights/statistical-releases/2026/11/consumer-prices-updated-6-november-2026.html